Kungörelsedelgivning

Ändringsbeslut angående beslut om skyddsjakt efter skarv 2025-2026

Beslut

Länsstyrelsen i Blekinge län beslutar att ändra delar av Länsstyrelsen beslut daterat 20 december 2024 (DNR: 218-6100-2024) om skyddsjakt efter skarv inom Blekinge län.

Länsstyrelsen beslutar att utöka kvoten från 3 000 till 5 000 stycken skarvar.

Länsstyrelsen beslutar att utöka jakttiden enligt villkor B: Inom kust- och skärgårdsområden i Blekinge län för att freda bestånd av abborre och flundra, från 1 augusti – 15 mars till 1 augusti – 10 april.

Länsstyrelsen beslutar att minska jakttiden enligt villkor A: Skyddsjakt på skarv får utföras för att förhindra skada inom 300 meter från fasta och rörliga fiskeredskap från hela året till 1 mars – 31 juli.

Beskrivning av ärendet

Sportfiskarna Blekinge inkom med ansökan om att utöka kvoten skarv som får fällas enligt länsstyrelsen beslut om skyddsjakt. Sportfiskarna Blekinge skriver även i ansökan att jakttiden utökas för att kunna bedriva jakt under perioden när skarven ankommer till länet innan den häckar.

Sportfiskarna gör i sin ansökan gällande att skyddsjakten efter skarv endast nått full kvot under år 2024 och att kvoten vid tiden för ansökan närmar sig att fyllas.

Sportfiskarna menar även att det är viktigt för skyddet av fiskebestånden att skyddsjakten kan fortgå.

Länsstyrelsen har undersökt aktuellt kunskapsläge och bedömt möjligheterna och behovet till skyddsjakt efter skarv under perioden 2025-2026. Länsstyrelsen har även tagit i beaktande närliggande läns beslut om skyddsjakt för en ökad harmonisering av jakttider.

Länsstyrelsen i Kalmar län har ett länsövergripande beslut om skyddsjakt efter skarv för perioden 2025-2027. För att freda bestånd av abborre i Östersjön beviljas skyddsjakt till och med den 10 april. Därefter tillåts endast skyddsjakt på ett avstånd av 300 meter från känd aktiv koloni.

Vid viltförvaltningsdelegationens sammanträde den 25 juni 2025 lyfte Svenska jägareförbundet att skarvpopulationen och därmed även dess skadeverkan ökar trots länsstyrelsen beslut om skyddsjakt. Yrkesfisket lyfte även behovet av skyddsjakt under en längre period på våren för att få en bättre effekt av skyddsjakten.

Viltförvaltningsdelegationen efterlyste en större samordning och harmonisering med angränsande län.

Underlag till Länsstyrelsens bedömning

Fisket i Blekinge
Under flera decennier har utsjöfisket efter torsk utgjort den helt övervägande delen av länets totala fångster. Under en längre period har det av flera anledningar blivit allt svårare att få lönsamhet i utsjöfisket efter torsk och sedan 2019 är torskfisket stoppat. Detta leder till att allt fler yrkesfiskare blivit beroende av att fiska efter kustnära fiskarter som abborre, flundra, ål och gädda. Samtidigt har skarvpopulationen ökat vilket medfört en ökande konkurrens om tillgången på fisk samt att skarvarna också kan ha negativa effekter på bestånden av kustnära torsk, gädda, abborre och flundra i delar av Blekinge kustområde. Risken för skadad fångst ökar också vid ökat antal skarvar. Att helt stänga ute skarv från redskap som fällor, ryssjor och burar för att förhindra predation på fångad fisk är svårt. För nät och krokfiske finns i nuläget inga alternativa utformningar som förhindrar skador av skarv på fångsten.

Skarvens födointag
Flertalet studier om skarvens födointag har genomförts i Sverige och andra nordiska länder genom åren. Ser man till studier om skarvens födointag så kan bland annat följande sammanfattas:

- skarven är en generalist i födoval, som i sin tur påverkas av fiskbeståndens sammansättning (Cormorant diet in relation to temporal changes in fish communities, Boström 2012).

- skarven fångar till storleken mindre fisk än yrkesfisket, med undantag för abborre, torsk och flundra, där just fisket av abborre och flundra utsätts för störst konkurrens (Estimating competition between wildlife and humans–a case of cormorants and coastal fisheries in the Baltic Sea, Östman 2013).

Ovanstående studier har sedan 2009 bedrivits av SLU med bland annat Karlskrona skärgård som undersökningsområde. Under 2013 utökades verksamheten med ytterligare ett undersökningsområde. Syftet var att studera och uppskatta konkurrensen mellan människan och skarven (Aqua reports 2016:15 Skarv, människa och fisk i Blekinge Skärgård). Resultatet, applicerat på hela yrkesfisket och fritidsfisket i länet, visade att skarven stod för 28% av fångsten (346 ton årligen) om man ser till alla fångade arter. Räknar man bort sill (598 ton) så står skarven för 51% av fångsten (301 ton). Under mätperioden fanns det 1749 häckande par i länet samt ett högre antal under hösten. Länsstyrelsens inventering 2020 av kända kolonier visade att det fanns 5268 häckande par.

Enligt nationell förvaltningsplanför storskarv 2023 anger tillgängliga studier att storskarv kan stå för ett förhållandevis stort uttag av fisk i vissa områden. Men en sammanställning av rådande kunskapsläge gör även gällande att storskarvarar inte har någon allmän negativ påverkan på fiskbestånd, men att det ändå finns studier på storskarvars predation på fisk som visar betydande effekter på specifika fiskbestånd i specifika områden.

SLUs rapport Storskarv i Sverige: Kompletterande predations- och födosöksstudier (Lundström 2024) visar vad skarvens föda består av i olika delar av landet. Enligt dietprover som analyserats består ca en fjärdedel av födan hos skarv i Karlskrona skärgård av abborrfiskar, nästan hälften av skarvens föda av abborrfiskar tillsammans med flundrefiskar och gädda.

Populationsutveckling
Enligt Naturvårdsverkets nationella förvaltningsplan för skarv är medeltalet flygga ungar per par vanligen 2 st. Ca 40 % av de unga fåglarna och 12 % av de äldre dör under ett år. Fåglarna blir könsmogna och häckar vid 2-3 års ålder. Antalet häckande par multiplicerat med en omräkningsfaktor på fem ger skarvbeståndets

beräknade storlek efter häckning inkluderat bortfall genom dödlighet.

Rikstäckande inventering av häckande storskarv (Phalacrocorax carbo) i Sverige 2023 (Lundström 2024) visar på en nationell ökning av skarv, störst ökning i Kalmar, Blekinge, Västra Götalands och Östergötlands län. Från 2012 - 2023 har den häckande populationen av skarv ökat från 1 885 till 6 131.

Enligt länsstyrelsens inventering fanns 4 925 besatta bon inom Blekinge år 2021. Efter det senaste beslutet om skyddsjakt efter skarv har alltså den häckande populationen av skarv inom Blekinge ökat.

Utifrån från antalet häckande par år 2023 (6 131 par) bedöms lokala populationen i Blekinge läns skärgård till drygt 30 000 skarvar. Sedan tillkommer ett stort antal säsongsmigrerande skarvar som uppehåller sig i skärgården främst under hösten.

Storskarven, Phalacrocorax carbo, delas in i underarter som är svåra eller omöjliga att skilja åt i fält. De behandlas därför lika när det gäller förvaltning, vilket även framgår av att dessa inte skiljs åt i jaktförordningen bilaga 4. Nominatrasen av storskarv, Phalacrocorax carbo carbo, häckar inte i Sverige, men förekommer i varierande antal längs våra kuster under vintern och berörs i praktiken i mindre omfattning av den svenska förvaltningen av skarv. Mellanskarven, Phalacrocorax carbo sinensis, häckar i Sverige längs kuster och i ett antal av våra större insjöar.

Naturvårdsverket har i Nationell förvaltningsplan för skarv uttalat följande: Enligt Artdatabankens rödlista från 2020 är storskarvspopulationen livskraftig och det förs inga bedömningar för de två underarterna.

Motivering till beslutet

Förutsättningar för skyddsjakt
Vid prövning av förutsättningarna för skyddsjakt enligt 23a jaktförordningen (1987:905) ska en bedömning om huruvida en allvarlig skada har uppstått eller kommer att uppstå. Länsstyrelsen ska pröva om det finns någon annan åtgärd än skyddsjakt. Vid prövningen i ärende ska länsstyrelsen bedöma om skyddsjakten försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för skarv i dess naturliga utbredningsområde.

Bedömning av allvarlig skada
Länsstyrelsen har prövat om det finns risk för allvarlig skada på fisket på grund av skarven. I det av Naturvårdsverket framtagna dokumentet Nationell förvaltningsplan för skarv uttalas bland annat följande. Till fiske räknas för det första yrkesfiskets fångster, förädling och försäljning av fisk inklusive de platser där verksamheten bedrivs, för det andra fiskodlingar (vattenbruk) och för det tredje fritidsfiske (husbehovsfiske, sportfiske, fiskeklubbars verksamhet m.m.). Det bör understrykas att det är det ekonomiska bortfallet exempelvis genom utebliven eller skadad fångst, skador på redskap och liknande, som utgör motivet till beslut om skyddsjakt för att förhindra allvarlig skada.

Bedömning av andra lämpliga lösningar
Länsstyrelsen bedömer att andra lämpliga lösningar i praktiken saknas. Det har endast i liten utsträckning bedrivits arbete med skadeförebyggande åtgärder eller skrämselmetoder. Bedömningen är att för att det ska utvecklas skarvsäkra redskap och skrämselmetoder behövs statliga medel och insatser från myndigheter. Länsstyrelsen bedömer att det inte går att ställa ytterligare krav på enskilda fiskare att utveckla sina redskap. Bedömning av skyddsjaktens påverkan av skarvens bevarandestatus i dess naturliga utbredningsområde. Det är angeläget med en skyddsjakt efter skarv för att säkra tillgången på kustnära bestånd av fisk såväl för det småskaliga yrkesfisket som fritidsfisket, för att nå ett långsiktigt hållbart fiske som i sin tur bidrar till regional utveckling och att uppfylla visionerna inom miljökvalitetsmålet Hav i balans och levande kust och skärgård.

Gynnsam bevarandestatus
Länsstyrelsen har bedömt att upprätthållandet av skarvens gynnsamma bevarandestatus i dess naturliga utbredningsområde inte riskerar att försvåras i och med detta beslut. Beslut om skyddsjakt måste antalet fåglar att fälla ställas i relation till skadan som ska begränsas (se EU-kommissionens vägledning Great cormorant – Applying derogations under Article 9 of the Birds Directive 2009/147/EC, sid 15). Med hänsyn till den risk för allvarlig skada på fiske som föreligger, gör länsstyrelsen bedömningen att medgivet antal enligt detta beslut inte överskrider det antal som är rimligt i syfte att begränsa skadan.

Utifrån i ärendet presenterad forskning är det tydligt att skarven påverkar länets bestånd av abborre och flundra negativt och därmed orsakar fisket en allvarlig ekonomisk skada. Ser man till tidigare

beslut om skyddsjakt så har sällan kvoten uppfyllts men under 2024 fylldes kvoten. Länsstyrelsen ser även en ökning av skarvpopulationen inom länet.

Ser man till Blekinges Natura 2000-områden som är fredade enligt Fågeldirektivet (SPA-områden) så är dessa mindre och färre än Natura 2000-områden som är fredade enligt Art- och Habitatdirektivet (SCI-områden) där skyddsjakten tillåts, förutsatt att jakt inte är begränsad av en reservatsföreskrift.

Skyddsjakt är därför motiverad i hela länets kustområde, inklusive i naturreservat där annan sjöfågeljakt tillåts samt utanför förbudstiden i fågelskyddsområden. När det gäller datum så tar villkoret hänsyn till artens häckningsperiod.

Övriga övervägande
Länsstyrelsen anser att 10 april till 1 augusti är lämpligt för att ta hänsyn till de olika arternas häckningsperioder. När det gäller datum och avstånd till boplats av skarv så tar villkoret hänsyn till häckningsperioden för den specifika arten. Att skyddsjakten på skarv får ske som närmast 300 meter från aktiva kända kolonier ligger i linje med gällande rättspraxis. Med detta avstånd anser länsstyrelsen att risken för att skarvar skräms och därmed sprider sig till nya kolonier förblir låg. Länsstyrelsen bedömer även att effekten av skyddsjakten är större inför häckning än under ex hösten varför tidsperioden är satt till 10 april. Länsstyrelsen bedömer att det är viktigt för skyddsjaktens effekt att jakttrycket kan bibehållas längs hela den för skarven attraktiva kuststräckan Blekinge och Kalmar län.

Länsstyrelsen motiverar ändring med minskad jakttid för fredning av fasta och rörliga fiskeredskap med att det redan är tillåtet enligt jaktförordningens bilaga 4 under perioden 1 augusti – 28(29) februari. Därav saknas behov av ett länsövergripande beslut om reglerar samma tid och villkor.

Länsstyrelsen har även beaktat fredningsområden för fisk i samband med att tillåta jakt i naturreservat där annan sjöfågeljakt tillåts, då det ofta finns överlapp mellan dessa områden. Enligt 31 § jaktlagen får jakt inte ske från motordrivna fortskaffningsmedel. Enligt 21 § jaktförordningen får länsstyrelsen besluta om undantag från detta förbud när det gäller jakt efter bland annat skarv.

Länsstyrelsen bedömer, i syfte att skapa en ändamålsenlig jakt, att det finns skäl att besluta om ett sådant undantag och att de förutsättningar som anges i bestämmelsen är uppfyllda.

Bestämmelser som beslutet grundas på

9, 21, 23 a, 29, 31 och 59§§ jaktförordning (1987:905)

47, 49 §§ delgivningslag (2010:1932)

Verkställighetsförordnande

Mot bakgrund av de intressen som motiverar skyddsjakten och då det föreligger risk för skada på fiske bör beslutet kunna genomföras skyndsamt. Det är nödvändigt för att förhindra de skadeproblem som annars uppstår. Länsstyrelsen bedömer därför att det finns skäl att med stöd av 59 § jaktförordningen föreskriva att detta beslut ska gälla även om det överklagas.

Riktlinjer

Nationell förvaltningsplan för skarv 2023, Naturvårdsverket

Information

Allmänt vatten och jakträtten
Lagen (1950:595) om gräns mot allmänt vattenområde; Till fastigheter hör allt vatten inom 300 m från fastlandet eller från ö av minst 100 m längd. På de ställen där kurvan för tre meters djup går längre ut än 300 m ingår allt vatten inom denna djupkurva. Regeln innebär att allt vatten inom 300 m från stranden räknas som enskilt. Man bortser då från landbildningar under 100 m längd. Längden räknas i rät linje, fågelvägen, mellan de från varandra mest avlägsna punkterna på ön, oavsett om denna linje på sina ställen går över inträngande vattenytor. Vid en landbildning så liten att den kan inskrivas i en cirkel med mindre diameter än100 m börjar allmänt vatten således vid strandlinjen. Enligt 12 § jaktlagen har fastighetsägaren jakträtt intill ett hundra meter från strandlinjen på allmänt vatten som gränsar till en fastighets strand. På annat allmänt vatten liksom på sådana holmar, klippor och skär, som inte hör till något hemman, får jakt bedrivas endast efter särskilt tillstånd. Enligt 47 § första stycket jaktförordningen får länsstyrelsen meddela detta tillstånd. Länsstyrelsen bedömer att det finns skäl att i detta beslut förordna om jakt på allmänt vatten som inte hör till något hemman.
Natura 2000-områden, fågelskyddsområden och naturreservat

Följande karttjänst från Naturvårdsverket kan användas för att söka information om dessa områden: https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/ Även fastighetsgränser är möjliga att se i karttjänsten.

Du kan överklaga beslutet

Se information nedan hur du kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Daniel Ottosson med handläggare Daniel Ernstson som föredragande. I den slutliga handläggningen av ärendet har även Martin Stålhammar, Länsfiskekonsulent, deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Blekinge antingen via e-post; blekinge@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Blekinge, 371 86 Karlskrona.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, blekinge@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 00 00. Ange diarienummer 4549-2025.